

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/15/1630

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	19.10.2015 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	09.09.2015
Teabevaldaja	OÜ Lavassaare Kommunaal, aadress: Võidu 2-5, Lavassaare alev e-posti aadress: kommunaal@lavassaare.ee
Vaide esitaja	Eraisik, aadress: XXXXX x-x, XXXXX e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõigete 1 - 3 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- jätta vaie rahuldamata, kuna küsitud teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist ega avaliku raha kasutamist ning menetluse käigus on OÜ Lavassaare Kommunaal keeldunud teabenõude täitmisest;**
- teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- xx.xx.2015 esitas vaide esitaja OÜ-le Lavassaare Kommunaal korduva teabenõude, milles soovis väljavõtet OÜ Lavassaare Kommunaal 2013 ja 2014 aasta kontogrupist üldhalduskulud (eraldi vesi ja kanaliseerimine), kus oleks kajastatud tehingu kuupäev, dokumendi nr, tehingu sisu, summa, tehingupartneri nimi.
- Vaide esitaja leiab, et kuna OÜ Lavassaare Kommunaal on 100% Audru valla ettevõtte, kes osutab muuhulgas ka vallas vee-ettevõtja teenust ja saab raha valla eelarvest, siis on ta teabevaldajaks AvTS-i § 5 lg 2 mõistes.
- Kuna seaduses sätestatud tähtaja jooksul ei olnud OÜ Lavassaare Kommunaal vaide esitaja

teabenõudele vastanud, esitas vaide esitaja 09.09.2015 Andmekaitse Inspeksioonile vaide teabenõude täitmata jätmise osas.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Varasemad asjaolud

xx.xx.2015 edastas vaide esitaja teabenõude/selgitustaoitluse Audru vallavalitsusele kus muuhulgas palus teavet 100% Audru valla osalusega ettevõtte OÜ Lavassaare Kommunaal kui vee-ettevõtja tegevuse kohta.

*Xx.xx.2015 edastas Audru vallavalitsus vaide esitaja pöördumise osaliselt vastamiseks OÜ- le Lavassaare Kommunaal kui pädevale isikule (Lisa 1). Teabenõude osas oli palutud edastada **väljavõte** OÜ Lavassaare Kommunaal 2013 ja 2014 a kontogrupist **üldhalduskulud** (eraldi vesi ja kanaliseerimine). Xx.xx.2015 vastuskirjaga OÜ Lavassaare Kommunaal palutud teavet ei väljastanud ega põhjendanud selle väljastamata jätmist kuidagi (ei reageerinud teabenõude osale) Lisa 2.*

*xx.xx.2015 edastas vaide esitaja pöördumise uuesti otse OÜ-le Lavassaare Kommunaal, kus pöördumise II osas paluti uuesti vastavalt AvTS-le edastada väljavõte **kontogrupist - üldhalduskulud** (eraldi vesi ja kanaliseerimine) perioodil 2013 ja 2014, kus oleks kajastatud **teingu kuupäev, dokumendi nr, teingu sisu, summa, tehingupartneri nimi.** (Lisa 3) OÜ Lavassaare Kommunaal ei ole vaide esitaja xx.xx.2015 teabenõudele (pöördumisele) seniajani vastanud.*

Vaide sisu

*xx.xx.2015 esitas vaide esitaja teabenõude (sh selgitustaoitluse) uuesti ja palus jälle edastada **väljavõte kontogrupist üldhalduskulud** (eraldi vesi ja kanaliseerimine) perioodil 2013 ja 2014 kus oleks kajastatud **teingu kuupäev, dokumendi nr, teingu sisu, summa, tehingupartneri nimi.** (Lisa 4). OÜ Lavassaare Kommunaal ei ole teabenõudele vastanud ega palutud teavet väljastanud.*

Põhjendused:

AvTS § 5 lõige 2 punkt 2 loeb teabevaldajaks ka eraõiguslikud juriidilised isikud, kui nad täidavad seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutavad haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muud avalikke teenuseid - teabe, osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. OÜ Lavassaare Kommunaal on 100% Audru valla ettevõtte, kes osutab muuhulgas ka vallas vee-ettevõtja teenust ja saab raha valla eelarvest. Seega osutab OÜ Lavassaare Kommunaal avalikke teenuseid ja täidab avalikke ülesandeid ning on AVTS kohaselt teabevaldajaks.

Kuna antud juhul jättis OÜ Lavassaare Kommunaal teabenõudele vastamata, siis rikkus ta sellega AvTS § 18 lõiget 1 ja teabenõudja seadustest tulenevaid õigusi saada avalikku teavet.

Võttes arvesse eeltoodut palub vaide esitaja:

1. Teha OÜ-le Lavassaare Kommunaal ettekirjutus, millega kohustada teda vastama seadusega ettenähtud korras ja viisil vaide esitaja xx.xx.2015 teabenõudele, väljastama kas palutud teave või keelduma teabenõude täitmisest põhjendades keeldumist.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks Teie järelepärimisele teavitame, et OÜ Lavassaare Kommunaal ei ole AvTS § 5 sätestatud tingimustel teabevaldaja ja seetõttu ei saa vastata Eraisiku xx.xx.2015 teabenõudele, kuna teabenõue ei puudutanud riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. (AvTS § 5 lõige 3 punkt 2).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Avaliku teenuse osutamine

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Avaliku ülesande definitsiooni seaduses sõnastatud ei ole, kuid kohtupraktikast ja õiguskirjandusest tuleneb, et avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile, omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule pandud ülesanded, või ülesanded, mis on tõlgendamise teel vastavast õigusnormist tuletatud.

Riigikohus on andnud avaliku teabe seaduse rakendamise seisukohalt avaliku teenuse mõiste kohta olulise selgituse, öeldes, et avaliku ülesande täitmisega on tegu siis, kui asutus on eraõiguslikule isikule õigusakti või lepinguga andnud volituse või pannud kohustuse osutada avalikes huvides sellist teenust, mille toimimise eest vastutav seaduse järgi lõppkokkuvõttes riik või mõni muu avalik-õiguslik juriidiline isik (3-3-1-19-14, p 11). Avalik huvi mingi teenuse olemasolu vastu iseenesest ei muuda veel seda teenust avalikuks ülesandeks. Kui eraisik osutab teenust vabatahtlikult, turul valitseva nõudluse rahuldamiseks, ei täida ta avalikku ülesannet. Avalikuks ülesandeks muutub teenus seega siis, kui seda osutatakse avalik-õigusliku isiku seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks (3-3-1-19-14, p 12).

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1 sätestab, et omavalitsusüksuse ülesandeks on korralda vallas või linnas muuhulgas ka veevarustust ja kanalisatsiooni.

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 7 lõike 1 kohaselt on vee-ettevõtja eelnimetatud seaduse tähenduses eraõiguslik juriidiline isik, kes varustab kliendi kinnistu veevärki ühisveevärgi kaudu veega või korraldab kliendi kinnistu kanalisatsioonist reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimist ja puhastamist. Sama paragrahvi lõikest 2³ tulenevalt sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu otsuses vee-ettevõtja määramise kohta muuhulgas ka eraõiguslikule juriidilisele isikule antav haldusülesanne. Tulenevalt eelnevast on vee- ja kanalisatsiooniteenuse puhul tegemist avaliku teenusega.

2. Eraõiguslik isik teabevaldajana

AvTS § 5 lõige 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muud avalikke teenuseid – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

AvTS § 5 lõike 3 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga:

- ettevõtja, kes on kaubaturul valitsevas seisundis, omab eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli – teabe osas, mis puudutab kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi;

- füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

OÜ Lavassaare Kommunaal puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes täidab avalikke ülesandeid vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamise osas. See, mis ulatuses on eraõiguslik juriidiline isik teabevaldaja, ei olene mitte sellest, kes on eraõigusliku juriidilise isiku omanik/asutaja, vaid sellest, milliseid ülesandeid ta täidab ja kas ta saab riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest vahendeid. Kui eraõiguslik isik täidab avalikke ülesandeid või on saanud eelarvelisi vahendid, siis ei ole ta teabevaldjaks mitte kogu oma valduses oleva teabe osas, vaid ainult selle teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist ja eelarvest saadud vahendite kasutamist.

Vaide esitaja on märkinud õigesti, et kuna OÜ Lavassaare Kommunaal osutab vee- ja kanalisatsiooniteenust, siis on ta teabe osas, mis puudutab eelnimetatud teenuse osutamist, teabevaldjaks AvTS-i mõistes. OÜ Lavassaare Kommunaal on valla äriühing, kes peab teenuse

osutamiseks ise tulu teenima. Kui äriühing saab ka mingi teenuse (näiteks heakorra) osutamiseks või investeringuks vallalt raha, ei tee see veel äriühingut täies ulatuses teabevaldajaks. Sellisel juhul on äriühing teabevaldajaks ainult eelarvest saadud vahendite kasutamise osas. Seda, et OÜ Lavassaare Kommunaal ei ole vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamiseks valla eelarvest raha saanud võib välja lugeda nii OÜ Lavassaare Kommunaal vastusest inspeksiooni järelepärimisele ning täiendavalt on seda telefonivestluses kinnitanud ka asutuse juhataja.

3. Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitamatult, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Seadus ei näe ette võimalust jätta ka eraõiguslikel juriidilistel isikutel, kes täidavad avalikke ülesandeid ja on seega selles osas teabevaldajad, teabenõuetele vastamata.

Antud juhul on vaide esitaja edastanud xx.xx.2015 OÜ-le Lavassaare Kommunaal teabenõude, milles soovis *väljavõtet kontogrupist - üldhalduskulud (eraldi vesi ja kanaliseerimine) perioodil 2013 ja 2014, kus oleks kajastatud tehingu kuupäev, dokumendi nr, tehingu sisu, summa, tehingupartneri nimi*. Seega ei ole vaide esitaja soovinud antud juhul teavet, mis puudutab vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamist, vaid teavet äriühingu tehingupartnerite ja äriühingu enda (mitte valla eelarvest saadud) raha kasutuse kohta, mis ei ole avalik teave AvTS-i mõistes. Samuti ei saa välistada, et vaide esitaja poolt soovitud teave ei sisalda mingis osas osaühingu ärisaladust.

Kuigi antud juhul ei puuduta teave avalike ülesannete täitmist, ei tähenda see seda, et teabevaldaja võib jätta teabenõudele vastamata. Sellisel juhul tuleb teabevaldajal keelduda teabenõude täitmist ning keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 2).

Antud juhul oli vaide esemeks teabenõudele vastamata jätmine. Lähtudes asjaolust, et vaide esitaja poolt soovitud teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist ning inspeksioonile teadaolevalt on OÜ Lavassaare Kommunaal menetluse käigus vaide esitaja teabenõudele vastanud, milles koopia on edastatud ka Andmekaitse Inspeksioonile, siis on õiguslik olukord saavutatud ning vaide tuleb jätta rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel